

Een nieuw I&R systeem voor de hippische sector

Marieke Gerrits
Aeres Hogeschool Dronten
G.W. Stoffer
Dronten, 1 juni 2018

‘Een nieuw I&R systeem voor de hippische sector’

Het realiseren van een waterdicht systeem voor de hippische sector

---

Auteur

M.E.J. Gerrits
3021122

Opleiding

Bedrijfskunde en Agribusiness
Major Hippische Bedrijfskunde

Onderwijsinstelling

Aeres Hogeschool
De Drieslag 4
8251JZ, Dronten

Beoordelaar

Dhr. G.W. Stoffer

Tweede beoordelaar

Dhr. T. van Westing

1 juni 2018, Dronten

DISCLAIMER

Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van zijn/haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

Voorwoord

Voor u ligt mijn afstudeerwerkstuk, voor mijn opleiding Hippische Bedrijfskunde aan de Aeres Hogeschool in Dronten. Ik ben mijn hele leven actief geweest in de paardensport. Zoekend naar een interessant onderwerp voor mijn afstudeerwerkstuk wilde ik graag een onderwerp wat met paarden te maken had. Omdat ik van jongs af aan actief ben geweest in de paardensport heb ik ook altijd te maken gehad met de identificatie & registratie (afgekort I&R) van paarden. Maar veel verder dan dat een paard een paspoort en een chip moest hebben ging mijn kennis hierover niet. Mijn afstudeerstage heb ik gelopen bij het NRPS (Nederlands Rijpaarden- en Ponystamboek) waar ik met alle aspecten van de I&R te maken kreeg. Ik was mij er nooit echt heel bewust van wat hier allemaal bij kwam kijken en waar de I&R belangrijk voor is. Tijdens deze stage ben ik mij hier wel erg bewust van geworden, zowel van waar de I&R goed voor is als waar de I&R nog verbeterd kan worden. Dit was voor mij een reden om mij hier in verder te willen verdiepen in mijn afstudeerwerkstuk.

Graag wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om een aantal mensen te bedanken. Allereerst mijn mentor en afstudeerdocent de heer G.W. Stoffer, voor de ondersteuning tijdens mijn hele afstudeerjaar. Daarnaast wil ik mijn familie, vrienden en in het bijzonder mijn ouders bedanken voor alle steun.

Inhoud

Samenvatting	1
Summary	2
Hoofdstuk 1 Inleiding	3
§ 1.1 Breder kader	3
§ 1.2 Theoretisch kader	5
1.2.1 Inhoud I&R	5
1.2.2 Invulling paardenpaspoort	5
1.2.3 Registratie eigenaar	5
1.2.4 Aantonen eigendom	6
1.2.5 Buitenlandse registraties	6
1.2.6 Registratie voertuigen	6
1.2.7 Registratie andere diersoorten	7
§ 1.3 Knowledge gap	7
§ 1.4 Hoofd- en deelvragen	7
1.4.1 Hoofdvraag	8
1.4.2 Deelvragen	8
§ 1.5 Doelstelling	8
Hoofdstuk 2 Materiaal en methode	9
§ 2.1 Onderzoeksopzet	9
§ 2.2 Materiaal	9
§ 2.3 Methode	10
Hoofdstuk 3 Resultaten	11
§ 3.1 Kenmerken respondenten	11
Deelvragen	11
Hoofdstuk 4 Discussie	16
Hoofdstuk 5 Conclusies en aanbevelingen	17
§ 5.1 Onderzoeksvragen	17
§ 5.2 Conclusie	18
§ 5.3 Aanbevelingen	19
Bibliografie	20
Bijlage I Enquête vragen	21
Bijlage II Vragen interview	22
Bijlage III Resultaten enquête	23
Bijlage IV Diepte interview	28
Bijlage V Diepte interview	30
Bijlage V1 Toestemmingsformulier	32

Samenvatting

Het doel van dit afstudeerwerkstuk is het verkrijgen van inzicht in de mogelijkheden om een nieuw, waterdicht I&R systeem voor paarden te ontwikkelen. Het is van belang om duidelijk inzicht te krijgen in wat er nog verbeterd kan worden aan het huidige I&R systeem en waarom dit van belang is. Met dit afstudeerwerkstuk wordt duidelijk gemaakt welke verbeterpunten er zijn en hoe dit gerealiseerd zou kunnen worden. Het is van belang dat de informatie over dit onderwerp bespreekbaar gemaakt wordt, de Hippische Sector is volop in ontwikkeling en dan kan het I&R systeem niet achterblijven.

De hoofdvraag die in dit afstudeerwerkstuk beantwoord zal worden is dan ook 'Op welke manier zou een sluitend I&R systeem voor de hippische sector gerealiseerd kunnen worden?'

De hoofdvraag wordt beantwoord met behulp van de volgende deelvragen:

- Hoe is de I&R in andere landen van de Europese Unie geregeld?
- Wat is uit bestaande I&R systemen van andere diersoorten te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?
- Wat is van bestaande registratiesystemen uit andere sectoren te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?
- Welke voordelen kan een nieuw registratiesysteem paardeneigenaren brengen?
- Welke nadelen kunnen paardeneigenaren ondervinden van een nieuw registratiesysteem?
- Aan welke eisen moet een nieuw I&R systeem voldoen?

Om inzicht te krijgen in de mogelijkheden is er onderzocht hoe de I&R regeling er in enkele andere Europese landen uitziet. Daarnaast is er gekeken of er in andere sectoren goede opties zijn om het I&R systeem te verbeteren. Via een enquête is inzicht verkregen in de wensen van de doelgroep, dit zijn de paardenhouders in Nederland. Daarnaast zijn er diepte interviews afgenomen om inzicht te krijgen in de wensen van betrokken bedrijven/instanties. Tijdens het onderzoek is er inzicht gekregen in de wensen van de doelgroep voor een nieuw I&R systeem. Verschillende paardenhouders hebben hierbij onder andere aangegeven welke voor- en nadelen een nieuw I&R systeem zou kunnen bieden. De meest genoemde voordelen zijn een betere registratie is dat er meer inzicht komt in waar de paarden in Nederland staan en van wie deze zijn, er beter opgetreden kan worden als er een ziekte uitbreekt en er bij diefstal meer duidelijkheid kan zijn van wie het paard eigenlijk is. Op basis van de wensen van de doelgroep, informatie uit buitenlandse/andere registratiesystemen en diepte onderzoek is een advies opgesteld om een nieuw I&R systeem te realiseren.

Het advies op basis van het onderzoek is om voor de Hippische Sector een soortgelijk eigendomsbewijs te ontwikkelen zoals er bij voertuigen een kentekenbewijs is. Via deze manier zal de registratie van paarden in Nederland verbeteren, terwijl de administratieve handelingen voor de paardenhouders beperkt zijn.

Dit onderzoek is gefocust op het in kaart brengen van de mogelijkheden en de wensen van de doelgroep om op basis daarvan een aanbeveling te doen. Het advies voor een vervolgonderzoek is dan ook om te onderzoeken met welke instantie(s) de aanbeveling gerealiseerd zou kunnen worden.

Summary

The goal of this thesis is to gain insight in the possibilities to develop a new, watertight I&R system for the equestrian sector. It is of interest to gain insight in what should be improved from the current system and why this is important. With this thesis it will be made clear what points for development there are and how this can be realized. The equestrian sector continuously develops and the I&R system shouldn't stay behind.

The main question which will be answered in this thesis is 'On which way can a new, watertight I&R system for the equestrian sector be realized?'

This question will be answered with the following sub-questions:

- How is the I&R in other European countries arranged?
- What can be used from the I&R systems of other animal species for a new system for the equestrian sector?
- What can be used from the registration systems of other sector for a new system for the equestrian sector?
- What advantages can a new registration system bring the horse owners?
- What disadvantages can a new registration system bring the horse owners?
- Welke voordelen kan een nieuw registratiesysteem paardeneigenaren brengen?
- What requirements should a new I&R meet?

In order to gain insight in the possibilities for a new I&R system the systems of other European countries are examined. Also, other sectors are examined to see if there are any useful systems there. Through a survey the target group was asked for their opinions. Besides that, interviews took place with concerned companies and organizations. During the research insight is gained in the wishes of the target group on how to realize a new I&R system. Several equestrians indicated the possible pros and cons that a new I&R system could offer. The most frequently mentioned advantages are that there will be better insight in where the horse in the Netherlands are and who their owners are, more active performance in the combat of contagious diseases and more clarity when a horse is stolen. Based on the wishes of the target group, information from foreign/different registration systems and depth research an advice is given on how a new I&R system can be realized.

The advice that is given, based on this research, is to develop a certificate of ownership, equal to the certificates that are linked to vehicles. This way, the registration of horses in the Netherlands will improve while the necessary administrative actions stay limited.

This research has focussed on mapping the possibilities for a new registration system and wished of the target group, based on this a recommendation is done. The advice for a follow-up study is to examine with which organizations the system that is recommended can be realized.

Hoofdstuk 1 Inleiding

§ 1.1 Breder kader

De Hippische sector is volop in ontwikkeling en blijft groeien. De Hippische Sector is goed voor een omzet van 1.2 miljard euro. Er zijn in Nederland ruim 500.000 ruiters en 450.000 paarden (HAS Hogeschool, 2017). Om controle te houden op al deze paarden moeten deze geïdentificeerd en geregistreerd zijn. Er wordt veel met paarden gereisd, niet alleen binnen Nederland maar ook internationaal. Daarom is het verplicht voor alle paardachtigen (paarden, pony's, zebra's, ezels etc.) om een paspoort te hebben. Het doel van de I&R regeling is het voorkomen van fraude in sport en handel, het ontmoedigen van diefstal en het waarborgen van de voedselveiligheid (L. Bruinsma, 2010). In Nederland is het verplicht om paarden te chippen. Zonder chip mag een paard niet deelnemen aan officiële wedstrijden en keuringen. Het dier mag daarnaast niet vervoerd worden en mag daarnaast ook nooit geslacht worden. Veulens moeten vóór zij de leeftijd van 6 maanden behaald hebben gechipt zijn en een paspoort hebben, anders mogen zij niet vervoerd worden en moet het dier tevens uitgesloten worden voor de slacht voor menselijke consumptie. Tot het veulen 6 maanden oud is mag hij zonder paspoort vervoerd worden, mits hij samen met zijn moeder meereist.

Momenteel wordt er niet geregistreerd waar welk paard in Nederland is en wie de eigenaar is. Mocht er een zeer besmettelijke ziekte uitbreken, weet men dus niet welke paarden waar staan (HorsesNL). De kans op besmettelijke paardenziektes in Nederland wordt steeds groter. Door de klimaatverandering komen buitenlandse besmettelijke ziektes ook naar Nederland. In 2017 zijn er enkele paarden in Nederland besmet geraakt met Equine Infectieuze Anemie (EIA). Het risico op zulke buitenlandse ziektes zal de komende jaren verder toenemen (Sectorraad Paarden). Wanneer een paard geïnfecteerd raakt met EIA moet het dier afgemaakt worden om verdere verspreiding te voorkomen. Het is niet mogelijk om zieke dieren te behandelen en ook het virusvrij maken van een ziek dier is niet mogelijk. Er wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een vaccin, maar momenteel werkt dit nog niet. Wanneer een dier ziek wordt, moeten alle paarden die in een periode van twee maanden in de buurt van het zieke paard zijn geweest getest worden op een eventuele besmetting. De mogelijk besmette paarden moeten ook twee maanden in quarantaine gehouden worden. In 2016 zijn in Ierland meerdere paarden besmet geraakt met EIA. In totaal zijn er 38 paarden gestorven of geëuthanaseerd en van maar liefst 8500 paarden zijn er een of meerdere bloedmonsters onderzocht, wat in totaal goed was voor het onderzoeken van 92.000 bloedmonsters. De impact van een degelijke ziekte is dus enorm, daarom is actief optreden en handhaven belangrijk. Met het huidige I&R systeem kan men bij een uitbraak of besmetting van een degelijke ziekte niet altijd eenvoudig achterhalen met welke paarden er contact geweest is, omdat er nergens geregistreerd wordt waar de paarden in Nederland verblijven (Soet).

Het chipnummer moet in het paspoort vermeld worden. Het chipnummer is uniek en koppelt het paard aan het paspoort, dit verkleint de kans op fraude met het paspoort. Ook weet de koper van het paard precies wat voor paard hij koopt. De koper kan zien hoe oud het paard is, waar het dier geboren is, welke ouders het dier heeft (mits dit geregistreerd is) en wie het dier gefokt heeft. In het paspoort worden onder andere de entingen geregistreerd van het paard. Sinds 2004 hebben de paspoorten een zogenaamd 'medisch inlegvel'. Hierop kan het medicijn gebruik van het paard geregistreerd worden en wanneer een paard medicijnen toegediend krijgt die gevaarlijk kunnen zijn voor de menselijke gezondheid moet het paard uitgesloten worden voor de slacht. Als een dier niet uitgesloten is voor de slacht voor menselijke consumptie, moet er een zeer strikte medicijnen registratie bijgehouden worden in het paspoort van het dier om de voedselveiligheid te kunnen garanderen (L. Bruinsma, 2010). Sinds 2009 is het voor elk paard verplicht om een medisch inlegvel in het paspoort te hebben, ook als het paspoort voor 2004 is afgegeven (Rijksdienst voor Ondernemend

Nederland). Daarnaast kan er in een paspoort geregistreerd worden wie de eigenaar is, echter geldt dit niet als rechtsgeldig eigendomsbewijs.

Ondanks dat het verplicht is om een paard te chippen en een geldig paspoort bij het dier te hebben, heeft niet elk dier in Nederland dit. Daarnaast is het huidige systeem niet waterdicht. Paspoorten worden door veel verschillende instanties uitgegeven, in Nederland zijn dit de erkende stamboeken en de KNHS. In totaal heeft Nederland 32 paspoort uitgevende instanties. Paardenhouders zijn vrij om te kiezen bij welk stamboek ze hun paard willen registreren, vaak wordt er wel gekozen voor het stamboek van het ras van het paard. Een paard kan alleen stamboekpapieren krijgen als hij aan het fokdoel van het stamboek voldoet. Een paspoort wordt aangevraagd op basis van het chipnummer, de chipnummers worden pas in een centrale database geregistreerd als het paspoort uitgegeven is. Iemand kan dus bij twee instanties tegelijk een paspoort aanvragen, waardoor een paard of pony met twee paspoorten geregistreerd kan worden. De twee afzonderlijke instanties zullen namelijk niet kunnen zien dat er ergens anders ook een paspoort in aanvraag is. Een paard mag geen twee paspoorten tegelijk hebben. Als het paspoort van een paard kwijt is of verloren raakt kan dit paard een duplicaat paspoort krijgen. Hier staat op vermeld dat het een duplicaat is en mocht het originele paspoort ooit weer terecht komen dan zal één van de paspoorten direct ongeldig gemaakt worden. Wanneer een paard twee paspoorten heeft is er geen controle meer op de entingen en medicijnen die een dier krijgt, omdat dit in verschillende paspoorten geregistreerd kan worden. Ook zullen veranderingen van eigenaar niet in beide paspoorten juist vermeld staan (HorsesNL).

Een ander probleem is dat een erkenning als fokkerijorganisatie niet verplicht is om activiteiten uit te voeren. De erkenning van een fokkerijorganisatie geeft wel aan dat de activiteiten op een correcte manier gebeuren. Ook geeft inschrijving bij een erkende organisatie een voordeel bij export naar andere landen, je hebt dan namelijk het recht om het dier in het andere land in te schrijven in een stamboek van hetzelfde ras. Dit stimuleert handel in fokdieren en verspreiding van genetisch materiaal. In de meeste Europese lidstaten is een voorwaarde om te fokken dat het dier in een erkende stamboekorganisatie is ingeschreven, dat is echter niet altijd het geval. Een probleem van niet erkende stamboeken is dat er vaak ook niet terug te vinden is welke dieren daar geregistreerd staan, waardoor deze dubbel geregistreerd kunnen worden (Rijksdienst voor Ondernemers).

De wetgeving omtrent de I&R van paarden is door de jaren heen steeds ontwikkeld, door het invoeren van de chipverplichting en de medische bijlage aan het paspoort is het I&R systeem al positief verbeterd. Het paardenpaspoort zoals wij dat in Nederland kennen wordt uitgegeven volgens richtlijnen in een Europese verordening. De paspoorten zijn gericht op het waarborgen van voedselveiligheid, door het registeren van een transponder. Het paspoort wordt afgegeven aan een persoon en ook eigendomsmutaties kunnen in het paspoort vermeld worden. Echter is dit geen rechtsgeldig eigendomsbewijs (Publicatieblad van de Europese Unie).

Toch is er nog geen goed sluitend registratie systeem. Het is van belang om de registratie van paarden nog verder te verbeteren, zodat er in bij het uitbreken van een ziekte zicht is op waar de paarden zijn en er beter inzicht komt in hoeveel paarden er in Nederland zijn. Bij een paard is geen eigendomsbewijs, waardoor het van de meeste paarden niet bekend wie de eigenaar is en waar het paard staat.

§ 1.2 Theoretisch kader

1.2.1 Inhoud I&R

I&R is de afkorting voor identificatie en registratie. De gegevens die bij een paard horen moeten ergens geregistreerd worden, daar is het paardenpaspoort voor. Een paard kan simpel geïdentificeerd worden door middel van een microchip in de hals (NVWA). De paardenpaspoorten kunnen door verschillende instanties uitgegeven worden. Om een erkend stamboek te zijn moet een organisatie aan bepaalde regels voldoen. Paarden moeten geregistreerd worden volgens de geldende regelgeving. De organisatie moet ook controles uitvoeren om de afstamming van een dier te controleren, zo kan een paard ook geïdentificeerd worden (Rijksdienst voor Ondernemers). Het paardenpaspoort is verplicht om met een paard te kunnen reizen en deel te kunnen nemen aan evenementen. Op deze manier wordt de kans op fraude en handel in sport verkleint. Ook helpt dit bij het waarborgen van de voedselveiligheid, omdat paspoorten in de EU aan dezelfde regels moeten voldoen is het niet mogelijk om een paard in het buitenland te laten slachten als dit in Nederland niet mag.

1.2.2 Invulling paardenpaspoort

Daarnaast staat er in het paardenpaspoort een ingetekende schets van het paard, daarop zijn de aftekeningen en de kruinen van het dier te zien. Hiermee kan het paard ook makkelijk geïdentificeerd worden. In het paspoort staat vermeld in welk land het paard geboren is en hoe oud het dier is. De eerste eigenaar, meestal de fokker, staat ook met naam en adresgegevens vermeld. Als het paard een vastgelegd DNA heeft, wordt het DNA nummer dat hieraan toegekend is ook vermeld in het paspoort. Naast de aftekeningen van het paard staat ook de kleur van het dier vermeld en het ras, als dit bekend is. Het paspoort heeft een boekje waar alle entingen op geregistreerd kunnen worden, daarnaast zit er ook een bijlage in waar medicijnen op vermeld kunnen worden.

Wanneer bepaalde medicijnen toegediend worden, kan het paard een wachttijd krijgen voor deze geslacht mag worden voor menselijke consumptie. Het is ook mogelijk dat het dier voor altijd uitgesloten moet worden voor de slacht. Verderop in het paspoort staan de gegevens van de ouders en grootouders van het dier vermeld. In het paspoort kan bijgehouden worden wanneer het paard op zijn identiteit gecontroleerd is en waar dat gebeurd is, dit gebeurt vaak als paarden naar het buitenland gaan. Tenslotte kunnen de meetgegevens van het dier vermeld worden, is bij pony's verplicht (KNHS).

1.2.3 Registratie eigenaar

Momenteel kan het eigendom van een paard nergens geregistreerd worden. Een paardenpaspoort wordt aan een persoon afgegeven, die naam komt ook in het paspoort te staan. In de verdere pagina's van het paspoort is er een hoofdstuk waar eigendomsmutaties in geregistreerd kunnen worden. Ook wordt er bij veel stamboeken een bewijs van inschrijving in het paspoort afgegeven, waar ook een eigenaar op vermeld staat. Dit zijn echter geen eigendomsbewijzen, alleen aanwijzingen wie de eigenaar zou kunnen zijn.

Om een paardenpaspoort op een nieuwe eigenaar over te laten schrijven, moeten het paspoort en het registratiebewijs opgestuurd worden naar het stamboek waar het paard ingeschreven is. Bij het paspoort en het papier van het paard moet dan een briefje waar de gegevens van de nieuwe eigenaar op staan, deze ontvangt dan een factuur voor de overschrijving. De kosten hiervan liggen meestal ergens tussen de 20 en de 60 euro, afhankelijk van het stamboek. Sommige stamboeken verplichten ook een lidmaatschap bij het stamboek om de overschrijving te kunnen doen, het lidmaatschap ligt vaak rond de 100

euro. Ook verplichten sommige stamboeken dat het paspoort op de huidige eigenaar overgeschreven moet zijn om deel te kunnen nemen aan de keuringen, wedstrijden en andere evenementen van het stamboek.

De overschrijving in het paspoort en op het stamboekpapier zijn niet rechtsgeldig. Wanneer een stamboek een aanvraag krijgt tot een overschrijving, wordt er niet gecontroleerd of de nieuwe eigenaar ook echt de eigenaar is. Het paardenpaspoort moet vaak afgegeven worden op de stal waar het paard staat, omdat het paspoort ten alle tijden bij het paard aanwezig moet zijn. Het registratiepapier wordt vaak niet afgegeven aan de stalhouder, maar door de eigenaar thuis bewaard. Er wordt namelijk vanuit gegaan dat diegene die het paspoort en het papier heeft, de eigenaar is. Daarom wordt er bij een overschrijving ook geen controle meer uitgevoerd of de aanvrager ook echt de eigenaar is. Dit betekent wel dat wanneer iemand een paspoort en een papier zou stelen, deze zich zo kan laten registreren als nieuwe eigenaar (NRPS).

1.2.4 Aantonen eigendom

Wanneer een paard gekocht wordt, stelt men vaak een koopcontract op. Daarop wordt de nieuwe eigenaar van het dier vermeld, ook dit is geen eigendomsbewijs maar slechts een aanwijzing wie de eigenaar zou kunnen zijn. Wanneer het eigendom van een paard juridisch bewezen moet worden, is er vaak een combinatie van zulke aanwijzingen nodig. Diegene die de kosten voor het paard betaald, zou gezien kunnen worden als eigenaar. Dit in combinatie met het paspoort dat op naam staat en het aankoopcontract zou aan kunnen tonen dat iemand de eigenaar is (Schelstraete Advocaten).

1.2.5 Buitenlandse registraties

De inhoud van paspoorten in Europa zijn allemaal vrijwel hetzelfde, de paspoorten worden immers uitgegeven op basis van richtlijnen die voor de hele Europese unie gelden. In Duitsland worden er bij paarden wel eigendomsbewijzen afgegeven. Bij elk paard zit een eigendomsoorkonde, afgegeven door het stamboek waar het paard ingeschreven staat. Het eigendomsoorkonde bewijst wie de eigenaar van het paard is. Op het eigendomsoorkonde staan onder andere de gegevens van het paard zoals de naam, kleur, geboortedatum, chipnummer, levensnummer en de afstamming. Ook staan er de gegevens van de eigenaar op. Daarnaast is het document altijd getekend door de instantie die het afgegeven heeft. Het paspoort en het eigendomsbewijs moeten altijd bij elkaar blijven en worden bij verkoop beide overgedragen aan de nieuwe eigenaar (Ehorses, 2016). In België is een verschil met Nederland dat veulens geregistreerd kunnen worden tot zij een jaar oud zijn, in Nederland is dat 6 maanden. In België is er geen eigendomsbewijs bij het paard. De Belgische Confederatie van het Paard (BCP) is de nationale koepelorganisatie voor de hippische sector. De BCP heeft een grote databank waar alle gegevens van de verschillende stamboeken verzameld worden. Wanneer een paard van eigenaar wisselt, kunnen deze veranderingen doorgegeven worden aan de BCP. In de database van de BCP staan de houders van de paarden geregistreerd. Alle houders worden geregistreerd om bij het uitbreken van een ziekte snel de zieke dieren op te kunnen sporen en te kunnen isoleren (Federale overheidsdienst Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu).

1.2.6 Registratie voertuigen

Bij auto's, vrachtwagens, aanhangwagens etc. krijgt men bij aankoop een kentekenbewijs. De kentekenbewijzen worden uitgegeven door de RDW (Rijksdienst voor Wegverkeer). Bij het kentekenbewijs komt een tenaamstellingscode. Een deel van de tenaamstellingscode staat bij de bevestiging van de overschrijving, het tweede deel van de code staat in de begeleidende brief die bij het kentekenbewijs komt. Om het voertuig bij verkoop over te

kunnen schrijven op de nieuwe eigenaar is de tenaamstellingscode nodig samen met het kentekenbewijs en een overschrijvingsbewijs. Het kentekenbewijs toont aan wie de eigenaar is. Omdat het niet mogelijk is een kentekenbewijs over te laten schrijven als iemand de tenaamstellingscode niet heeft kan een kentekenbewijs niet overgeschreven worden zonder toestemming van de huidige eigenaar.

Het is via deze methode wel altijd bekend van wie een voertuig is en waar de eigenaar woont. Het overschrijven van een voertuig op een nieuwe eigenaar kan via een kentekenloket, RDW-keuringsstation of een RDW-balie. Tegenwoordig is het ook mogelijk om een voertuig online over te schrijven, dit kan met een DigiD app waarmee een controle van uw identiteitsbewijs is uitgevoerd. Deze controle kan alleen op een Android smartphone met NFC-lezer. De kosten voor de tenaamstelling zijn €10,10. De overschrijving is binnen enkele minuten geregeld, binnen enkele werkdagen ontvangt de nieuwe eigenaar het kentekenbewijs per post (Rijksdienst voor Wegverkeer).

1.2.7 Registratie andere diersoorten

De volledige registratie van runderen verloopt via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Bij runderen wordt geregistreerd waar deze zich bevinden, via een uniek bedrijfsnummer (UBN) dat aan de verblijfplaats van het dier wordt toegekend. Zo is er voor elk dier bekend waar deze zich bevindt, wanneer er een besmettelijke ziekte uitbreekt kan er snel gezien worden welke dieren zich in het besmette gebied bevinden. Dit geldt niet alleen voor runderen, varkens, schapen en geiten worden ook geregistreerd met een UBN. Deze dieren mogen ook alleen verkocht worden aan een nieuwe eigenaar met een UBN, als de nieuwe eigenaar geen UBN heeft mag het dier pas verkocht worden als de nieuwe eigenaar deze wel heeft. Het omzetten van een dier naar een ander UBN kan direct online geregeld worden op de site van RVO. Het aanvragen van een UBN kan ook direct online aangevraagd worden als iemand een dier koopt die nog geen UBN nummer heeft. Zo blijft er inzicht in de verblijfplaats van deze dieren (RVO). Zou dit I&R systeem ook toegepast kunnen worden op de Hippische Sector?

§ 1.3 Knowledge gap

De I&R regelingen in de Hippische sector zijn door de jaren heen op veel verschillende vlakken ontwikkeld. Zo hebben paspoorten nu een medische bijlage, is een chip verplicht en ook worden er tegenwoordig vaak DNA nummers in het paspoort mee geprint. Maar wat zou er verder nog verbeterd kunnen worden aan het I&R systeem om dit nog nauwkeuriger te maken? Zou het I&R systeem dat onder andere bij runderen toegepast wordt ook gebruikt kunnen worden voor de Hippische Sector? Of zou het systeem zoals we dat bij het kentekenbewijs kennen beter bij de Hippische Sector passen?

§ 1.4 Hoofd- en deelvragen

In dit afstudeerwerkstuk wordt er gekeken de problemen rond de huidige I&R regeling in de Nederlandse hippische sector en hoe dit verbeterd zou kunnen worden. Het huidige I&R systeem is onoverzichtelijk en niet waterdicht. Met een nieuw I&R systeem zou dit mogelijk wel gerealiseerd kunnen worden en dit zou dan de transparantie in de hippische sector kunnen vergroten.

1.4.1 Hoofdvraag

Op welke manier zou een sluitend I&R systeem voor de hippische sector gerealiseerd kunnen worden?

1.4.2 Deelvragen

- Hoe is de I&R in andere landen van de Europese Unie geregeld?
- Wat is uit bestaande I&R systemen van andere diersoorten te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?
- Wat is van bestaande registratiesystemen uit andere sectoren te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?
- Welke voordelen kan een nieuw registratiesysteem paardeneigenaren brengen?
- Welke nadelen kunnen paardeneigenaren ondervinden van een nieuw registratiesysteem?
- Aan welke eisen moet een nieuw I&R systeem voldoen?

§ 1.5 Doelstelling

Het verkrijgen van inzicht in de mogelijkheden om een nieuw, waterdicht I&R systeem voor paarden te ontwikkelen.

Het is van belang om duidelijk inzicht te krijgen in wat er nog verbeterd kan worden aan het huidige I&R systeem en waarom dit van belang is. Met dit afstudeerwerkstuk wordt duidelijk gemaakt welke verbeterpunten er zijn en hoe dit gerealiseerd zou kunnen worden. Het is van belang dat de informatie over dit onderwerp bespreekbaar gemaakt wordt, de Hippische Sector is volop in ontwikkeling en dan kan het I&R systeem niet achterblijven. Het uiteindelijke doel van dit onderzoek is inzicht geven in hoe een waterdicht I&R systeem voor de hippische sector gerealiseerd zou kunnen worden.

Hoofdstuk 2 Materiaal en methode

§ 2.1 Onderzoeksopzet

Bij de onderzoeksopzet in het onderzoek naar de I&R in de Hippische Sector is gebruik gemaakt van een beschrijvend onderzoek. In een beschrijvend onderzoek wordt de huidige situatie in kaart gebracht. Voor het verrichten van een onderzoek naar een bepaald onderwerp wordt onderscheid gemaakt tussen kwalitatieve en kwantitatieve methoden. Voor het onderzoek naar de I&R in de hippische sector was zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek van belang.

Door het afnemen van enquêtes in het kwantitatieve onderzoek kon een groot aantal respondenten worden bereikt. Dit zorgde voor een helder en uitgebreid cijfermatig inzicht in de resultaten. Dit onderzoek heeft online plaatsgevonden.

Voor het kwalitatieve onderzoek is diepgaande informatie nodig, dit is verkregen via diepte-interviews. Hierdoor kon een duidelijk beeld geschetst worden van de ideeën en wensen die de doelgroep en de betrokkenen hadden.

Voor het waarborgen van de betrouwbaarheid en relevantie van de resultaten was het van belang te voldoen aan een aantal criteria. Het was belangrijk een objectief en onafhankelijk onderzoek uit te voeren. Tevens is het belangrijk dat de resultaten controleerbaar, toetsbaar, herhaalbaar en nauwkeurig waren.

De periode waarin het onderzoek werd gedaan was in het tweede kwartaal van 2018 (Methoden, 2016).

§ 2.2 Materiaal

Eigenaren en houders van paarden behoorde tot de doelgroep. Daarnaast hoorde ook stamboeken en dierenartsen tot de doelgroep. De groep die voor de enquête van dit onderzoek gebruikt werd, is een steekproef uit eigenaren en houders van paarden in heel Nederland. Er werden geen eisen gesteld aan de leeftijd en het ras van de paarden omdat I&R voor elk paard van belang is. Ook werden er geen eisen gesteld aan de disciplines waarin de ruiters/paarden actief zijn, omdat I&R registratie voor elke discipline van belang is. Voor de diepte-interviews behoorde stamboeken en dierenartsen tot de doelgroep, omdat deze een grote rol spelen in de identificatie en registratie van paarden. Daarnaast heeft er een diepte interview plaatsgevonden met een paardenhouderij waar ruim 400 paarden staan, omdat deze vaak in een korte tijd veel verschillende paarden op stal heeft en een groot paardenbestand heeft. De betrokken instanties bij de I&R van de hippische sector zoals de RVO en de NVWA zijn ook benaderd voor diepte interviews, maar waren hier niet beschikbaar voor.

Materialen die zijn gebruikt zijn onder andere Thesis Tools, hiermee werd een enquête gemaakt die verspreid werd onder de doelgroep. De enquête werd verspreid via diverse kanalen, zoals via Facebook. De enquête is daar ook geplaatst in verschillende Facebook groepen voor paardensporters. De enquête is ook via bokt.nl verspreid. Door de enquête via verschillende kanalen te verspreiden, zouden respondenten uit verschillende delen van het land en met verschillende soorten activiteiten in de paardensector de enquête kunnen beantwoorden. Via de mail werd de enquête naar medestudenten van de opleiding Hippische Bedrijfskunde gestuurd. Het aantal benodigde respondenten voor een betrouwbaar resultaat was minimaal 100, om de betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen. De vragen voor de enquête en de interviews kunt u vinden in de bijlage. Om de validiteit van de vragenlijst te waarborgen is deze vooraf getest. De test heeft plaatsgevonden door de enquête voor te leggen aan testpersonen en deze vragen te laten stellen als een enquête vraag onduidelijk was. Daarnaast kon er aan de hand van de

antwoorden van de testpersonen gezien worden of de vraag juist gesteld was en of het juiste soort antwoord werd gevraagd.

De deelvraag 'Hoe is de I&R in andere landen van de Europese Unie geregeld?' werd beantwoord door informatie van instanties en stamboeken in andere landen. De tweede deelvraag 'Wat is uit bestaande I&R systemen van andere diersoorten te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?' werd beantwoord door informatie van andere registratiesystemen te analyseren. De deelvraag 'Wat is van bestaande registratiesystemen uit andere sectoren te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?' is op dezelfde manier beantwoord als de voorgaande deelvraag. De vierde deelvraag 'Welke voordelen kan een nieuw registratiesysteem paardeneigenaren brengen?' en de vijfde deelvraag 'Welke nadelen kunnen paardeneigenaren ondervinden van een nieuw registratiesysteem?' zijn beantwoord op basis van de bevindingen van de eerdere deelvragen en door middel van de enquêtes die afgenomen is. Ook de diepte interviews zijn hierin meegenomen. De laatste deelvraag 'Aan welke eisen moet een nieuw I&R systeem voldoen?' is gebaseerd op de enquête, de diepte interviews en de wetgeving die hiervoor geldig is. Daarnaast zijn ook de antwoorden op eerdere deelvragen hierin meegenomen.

§ 2.3 Methode

Om te kijken hoe de I&R verbeterd kon worden zijn de wensen en ideeën van de doelgroep geanalyseerd. Op basis van de wensen van de doelgroep kon er gekeken worden wat hiervan mogelijk was. Dit is gebeurd via een enquête. De gegevens die verkregen zijn via de enquêtes zijn schematisch uitgewerkt in Excel. Daarnaast is er gekeken wat er in het buitenland en bij andere diersoorten in Nederland anders is aan de I&R en of dit ook toepasbaar kan zijn op de Hippische Sector. Er is een diepte interview afgenomen met een grote paardenhouderij, om inzicht te krijgen in de wensen van een groot professioneel bedrijf.

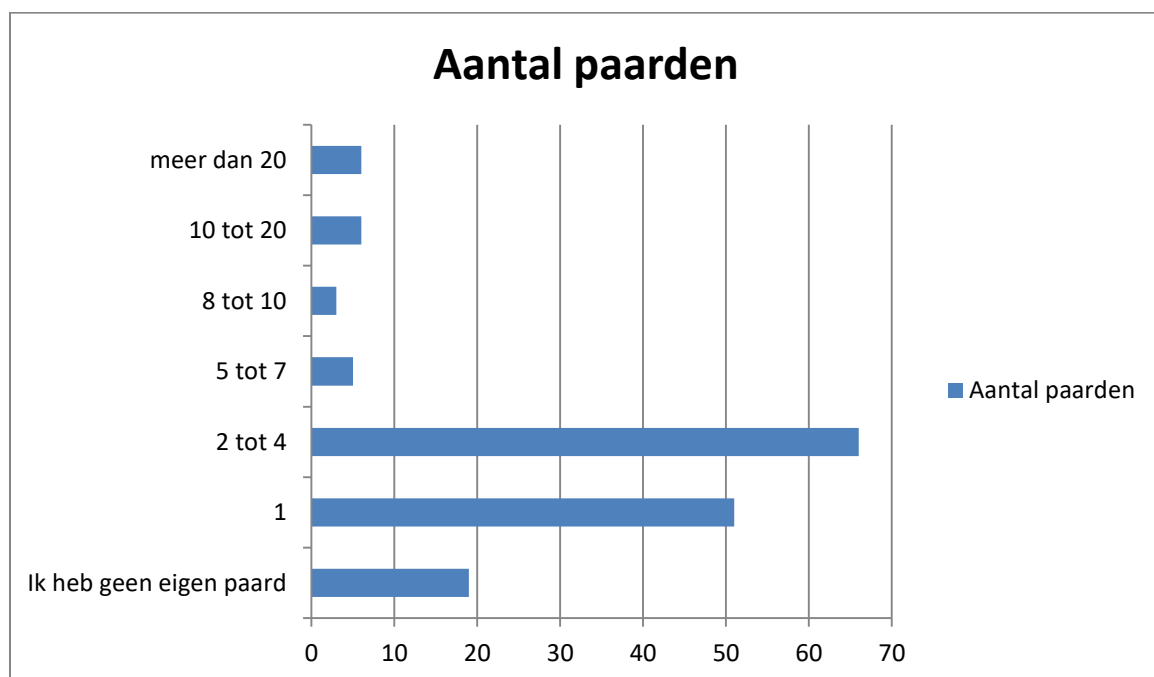
De vragenlijst is verspreid onder de doelgroep, via verschillende online kanalen waar de doelgroep actief op is. Verschillende soorten paardenhouders hebben de enquête beantwoord. Zowel beroepsmatige als hobbymatige paardensporters, van verschillende leeftijden, uit alle delen van Nederland, actief in verschillende disciplines en met wisselende aantallen paarden, hebben de enquête beantwoord. Op basis hiervan kan gesteld worden dat deze respondenten representatief zijn voor de doelgroep en de resultaten van dit onderzoek valide zijn. Als dit onderzoek herhaald zou worden, zouden de resultaten hetzelfde zijn. Het verkrijgen van voldoende respondenten op het kwantitatieve onderzoek was moeilijker dan gepland. Na het verspreiden van de enquête op de vooraf gestelde platforms waren er na enkele dagen slechts 40 respondenten. Dit zou geen betrouwbaar inzicht vormen in de wensen van de doelgroep. Daarom is de enquête na 3 dagen nogmaals op de verschillende platforms geplaatst, na deze 'herinnering' ging het aantal respondenten wel snel omhoog. Het vooraf gestelde gewenste aantal respondenten voor de enquête is ruim gehaald. Het doel was 100 respondenten en de enquête heeft 156 respondenten gehaald.

Hoofdstuk 3 Resultaten

Voor dit onderzoek zijn er verschillende onderzoeksmethoden gebruikt. Om in kaart te brengen welke informatie er uit andere sectoren gebruikt kan worden, is er gekeken naar hoe registratiesystemen in andere sectoren of andere landen geregeld is. Om inzicht te krijgen in de wensen van de doelgroep voor een nieuw I&R systeem, is er een digitale enquête afgenomen. Het aantal gewenste respondenten was minimaal 100 om de betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen. Het aantal behaalde respondenten is 156. Daarnaast zijn er diepte interviews afgenomen.

§ 3.1 Kenmerken respondenten

Van alle respondenten is 96,2% vrouw en slechts 3,8% is man. Van de respondenten heeft 73,7% een leeftijd tussen de 18 en 25 jaar. Het grootste deel is woonachtig in Flevoland, 28,3% van de respondenten is daar woonachtig. Verder zijn de provincies waarin de respondenten woonachtig zijn verdeeld. Van de respondenten heeft 26,4% één paard, 39,6% heeft 2 tot 4 paarden en de overige respondenten variërend tussen de 5 tot 20 of meer paarden. Een ruime meerderheid van 90,4% is hobbymatig actief in de hippische sector en slechts 9,4% is beroepsmatig actief in de sector. Met 56,6% is iets meer dan de helft van de respondenten actief in de dressuursport. Daarnaast is 39,6% actief in de springsport en een even groot percentage is enkel recreatief actief met paarden.

Figuur 1 Aantal paarden respondenten

Met de gegevens in figuur 1 kunnen we opmaken dat de gemiddelde respondent een jongvolwassen vrouw is, met 1 tot 4 paarden en hobbymatige activiteiten in de hippische sector.

Deelvragen

Hoe is de I&R in andere landen van de Europese Unie geregeld?

In Frankrijk is er een eigendomsbewijs bij een paard. Bij elk paard wordt een registratiekaart afgegeven, de zogenaamde 'Carte d'immatriculation'. Met deze kaart kan het eigendom van alle paarden gevolgd worden. Op de registratiekaart staat het zogenaamde 'SIRE-nummer'

vermeld, daarmee zijn de gegevens over dat specifieke paard te vinden. Op dit document staan de naam en het adres van de eigenaar, deze staan dan ook geregistreerd in de centrale database. Bij verkoop/overdracht van een paard moet de registratiekaart teruggestuurd worden naar de SIRE, deze instantie geeft de registratiekaarten uit. Om het eigendom over te schrijven moet de registratiekaart zowel door de voormalige als de nieuwe eigenaar ingevuld worden. Paarden die uit het buitenland naar Frankrijk geïmporteerd worden, moeten binnen 2 dagen na aankomst in de centrale database geregistreerd worden (IFCE).

In België worden de houders van paarden in een centrale database geregistreerd. De houder van een paard is niet per definitie de eigenaar, de houder biedt de stalling van het paard aan en kan wel de eigenaar zijn maar dit is niet in alle gevallen zo. Bijvoorbeeld als een paard op een pensionstal staat, dan is de eigenaar van de pensionstal de houder van het dier. Op de website www.horselD.be worden de houders van paarden geregistreerd, zo is er bekend bij wie de paarden in België gestald staan. Via horselD kunnen de dossiers van paarden geheel digitaal bijgehouden worden. Wanneer een paard uitgesloten wordt van de slacht wordt dit ook hier geregistreerd en dit kan digitaal ingezien worden. Sinds 2008 moet in België ieder paard geregistreerd staan in de centrale database (Belgische confederatie van het paard). Sinds 2016 kan dit geheel digitaal via www.horselD.be. De kosten voor het digitaal registreren zijn €43,53 inclusief btw, niet digitaal in de database registreren kost €60,50 (Belgisch stamboek van het Friese paard).

Wat is uit bestaande I&R systemen van andere diersoorten te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?

Bij runderen wordt de locatie van de dieren digitaal geregistreerd via een UBN nummer. Runderen blijven vaak langere tijd op een locatie, terwijl paarden regelmatig van locatie wisselen. De registratie van runderen verloopt digitaal. Schapen en geiten worden ook via een UBN nummer online geregistreerd. Van deze dieren is ook de verblijfplaats bekend. Runderen, schapen en geiten hebben oormerken, waarop de landcode, het levensnummer, een werknummer, een controlegetal, een barcode en de verantwoordelijke organisatie staan. Sinds 2010 kunnen schapen en geiten ook een elektronisch oormerk hebben.

Het I&R systeem dat bij runderen gebruikt wordt, met UBN nummers, is voor een stal waar veel paarden constant van locatie wisselen niet geschikt. Doordat paarden constant van locaties wisselen, zou het veel tijd kosten om dit allemaal goed te kunnen registreren. Daarnaast zou één bedrijf eigenlijk meerdere UBN nummers moeten hebben, stallen met verschillende weilanden (soms ook in omliggende dorpen) zouden hier meerdere nummers voor moeten hebben.

Honden en katten moeten een Europees dierenpaspoort hebben om te mogen reizen in binnen Europa. Voor katten is er in Nederland geen chipverplichting, voor honden wel. In het paspoort staat het chipnummer van het dier vermeld, samen met ander informatie zoals de geboortedatum e.d. De vaccinaties worden ook in het paspoort bijgehouden (KNMvD). Honden moeten voor zij 7 weken oud zijn gechipt zijn, voor zij 8 weken oud zijn moet de chip geregistreerd zijn door de fokker in een van de databanken. De chip wordt gekoppeld aan de gegevens van de eigenaar. Bij vermissing van het dier kan zo de eigenaar eenvoudig achterhaalt worden. Eigenaren zijn verplicht de registratie van de gegevens actueel te houden, wanneer dit niet actueel gehouden wordt riskeert de eigenaar een boete. Adreswijzigingen, overlijden van de hond of verkoop moet allemaal doorgegeven worden. Het paspoort van een hond of kat is niet geldig als een eigendomsbewijs. Het registreren van een eigenaar via het chipnummer is ook niet geldig als een eigendomsbewijs (LICG).

De registratieverplichting zoals bij honden zou ook een verbetering kunnen zijn voor de hippische sector. Momenteel is het daar niet verplicht om de registratie met betrekking tot de

geregistreerde eigenaar actueel te houden. Wanneer dit voor paarden wel geregistreerd zou worden, zou er al meer inzicht zijn in wie de eigenaren van paarden zijn.

Wat is van bestaande registratiesystemen uit andere sectoren te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?

Een veelgebruikt registratiemiddel is het kentekenbewijs. Bij een voertuig met een kentekenbewijs kan het voertuig alleen overgeschreven worden op een nieuwe eigenaar, als de oude/huidige eigenaar hier mee akkoord is. Bij overschrijving van een voertuig is er een tenaamstellingscode nodig, zonder deze code kan het voertuig niet overgeschreven worden. Op deze manier kan een gestolen voertuig niet zomaar doorverkocht worden, want dan kan de nieuwe eigenaar niet zomaar een kentekenbewijs krijgen. Daarnaast is er bijvoorbeeld bij diefstal veel duidelijkheid over wie de eigenaar van het voertuig is. De kosten voor een overschrijving zijn slechts €10,10.

In de enquête was de vraag opgenomen of het uitgeven van een eigendomsbewijs zoals het kentekenbewijs een nuttige aanvulling zou zijn op de hippische sector. Van alle respondenten vond 17,3% dit geen goede aanvulling, 82,7% van de respondenten vond dit wel een goede aanvulling op het I&R systeem. Van de 17,3% die het eigendomsbewijs geen goede aanvulling vinden heeft 66,6% meerdere paarden. De meest genoemde argumenten van de tegenstanders zijn dat dat het veel geregeld is als er vaak paarden verkocht worden en dat het lastig wordt om een eigenaar te registreren als een paard meerdere eigenaren heeft.

Het paarden paspoort zou aangevuld kunnen worden met 'paspoort deel 2'. Het eerste deel van het paspoort zou net zo kunnen blijven als in de huidige vorm, dit kan ook bij de stalhouder achtergelaten worden net als nu. Het tweede deel van het paspoort, is het eigendomsbewijs en hier staan de gegevens van de eigenaar/eigenaren op. Verkoop van een paard kan alleen als deze beide documenten bij het paard zijn. Een auto kan op het kentekenbewijs maar op naam van één persoons staan. Bij paarden komt het echter wel regelmatig voor dat er meerdere eigenaren zijn. Het overschrijven van deel 2 kan op het postkantoor, digitaal of bijvoorbeeld bij de dierenarts. Er zou op het eigendomsbewijs dan voldoende ruimte gelaten kunnen worden om meerdere eigenaren te registreren als het paard meerdere eigenaren heeft. Op deze manier is het eigendom van een paard duidelijk aantoonbaar en zal het bij diefstal of fraude moeilijker worden om een paard te verkopen. Wanneer er geschillen zijn bij meerdere eigenaren, staat er ook duidelijk geregistreerd wie de eigenaren zijn. Op deze manier komt er meer controle op de paarden in Nederland, maar blijven de bijkomende administratieve werkzaamheden wel beperkt, omdat een paard maar 'een' keer geregistreerd hoeft te worden. Pas bij verkoop moeten er weer zaken geregeld worden. De kosten die betaald moeten worden om een voertuig ter naam te stellen zijn €10,10. Uit de enquête die afgenomen is onder paardenhouders in Nederland is gebleken dat het grootste deel van de paardenhouders maximaal €50 wilde betalen voor een eigendomsbewijs, dit systeem komt qua kosten dan ook goed uit.

Uit de diepte interviews kwam naar voren dat een registratiesysteem voor paarden zoals bij het kentekenbewijs een goede aanvulling zou zijn op het huidige I&R beleid. Doordat er dan een echt eigendomsbewijs is, biedt dit meer zekerheid voor de eigenaar van een paard als een paard ergens in training wordt gezet en het paspoort achtergelaten moet worden.

Welke voordelen kan een nieuw registratiesysteem paardeneigenaren brengen?

Op de vraag of er op een centrale plek in Nederland geregistreerd zou moeten worden wie de eigenaar is van een dier, heeft 71,6% aangegeven dit als een voordeel te zien. De respondenten hebben ook de vraag gekregen wat zij de belangrijkste voordelen vinden van het registreren van de eigenaren en locaties van paarden. Een van de belangrijkste

voordelen is dat er meer duidelijkheid komt bij diefstal van een paard, 57,7% van de respondenten gaf aan dit het belangrijkste voordeel te vinden.

Een ander voordeel is dat er beter opgetreden kan worden als er een besmettelijke ziekte uitbreekt waar maatregelen voor getroffen moeten worden, dat heeft 27,6% van de respondenten als belangrijkste reden aangegeven. In het diepte interview met een dierenarts (zie bijlag V) is ook duidelijk benoemd dat een verbeterde registratie de gezondheid van de paarden positief kan beïnvloeden. Wanneer er een ziekte uitbreekt, kunnen er betere maatregelen getroffen worden als duidelijk is welke paarden in de buurt van de besmettingsbron geweest zijn. Een derde voordeel dat door 9% van de respondenten benoemd is, is dat er meer inzicht komt in waar de paarden in Nederland zijn. Een verbeterde registratie zal paardeneigenaren ook meer zekerheid kunnen bieden met betrekking tot diefstal.

Wanneer een paard bij een ruiter in training staat, moet het paspoort achtergelaten worden en dan heeft de eigenaar geen documenten meer. Wanneer er duidelijk geregistreerd kan worden wie de eigenaar is, biedt dit meer zekerheid voor de eigenaar mocht er een geschil komen met de ruiter bij wie het paard in training staat.

Welke nadelen kunnen paardeneigenaren ondervinden van een nieuw registratiesysteem?

Op de vraag of er op een centrale plek in Nederland geregistreerd zou moeten worden wie de eigenaar is van een dier, heeft 28,4% aangegeven dit als een nadeel te zien. De belangrijkste nadelen die genoemd zijn, zijn dat paarden vaak verplaatsen en er veel meer administratie bij zal komen kijken.

Op de vraag welke nadelen de respondenten zagen aan een nieuw I&R systeem was het meest voorkomende antwoord dat er veel meer administratieve werkzaamheden bij zullen komen kijken, omdat paarden vaak van locatie veranderen. Een reden die ook regelmatig voorbij kwam is dat het privacy gevoelige informatie is, waarvan men het liever niet vastgelegd heeft. Een ander veelgenoemd argument is dat paarden die alleen op de weide staan en geen stal hebben niet altijd aan een duidelijk adres te koppelen kunnen zijn, wat het te lastig maakt om de locaties te registreren. Het laatste veelgenoemde argument is dat men niet op hoge kosten zit te wachten, zeker niet als paarden regelmatig verplaatst worden.

Een van de nadelen die genoemd werd tijdens het diepte interview met stoeterij Black Horses (zie bijlage IV) is dat in de paardenwereld paarden met enige regelmaat met zwart geld verkocht worden. Wanneer er meer controle komt op de eigenaren en dus ook de verkoop van paarden, zal er mogelijk meer controle komen op de betalingen waardoor met zwart geld betalen niet meer kan. Hierdoor zou een nieuw I&R systeem weerstand kunnen krijgen vanuit de sector, met name van diegene die (regelmatig) met zwart geld betalen. Daarnaast zal het in sommige gevallen duurder worden om een paard te kopen, als er niet meer zwart betaald kan worden.

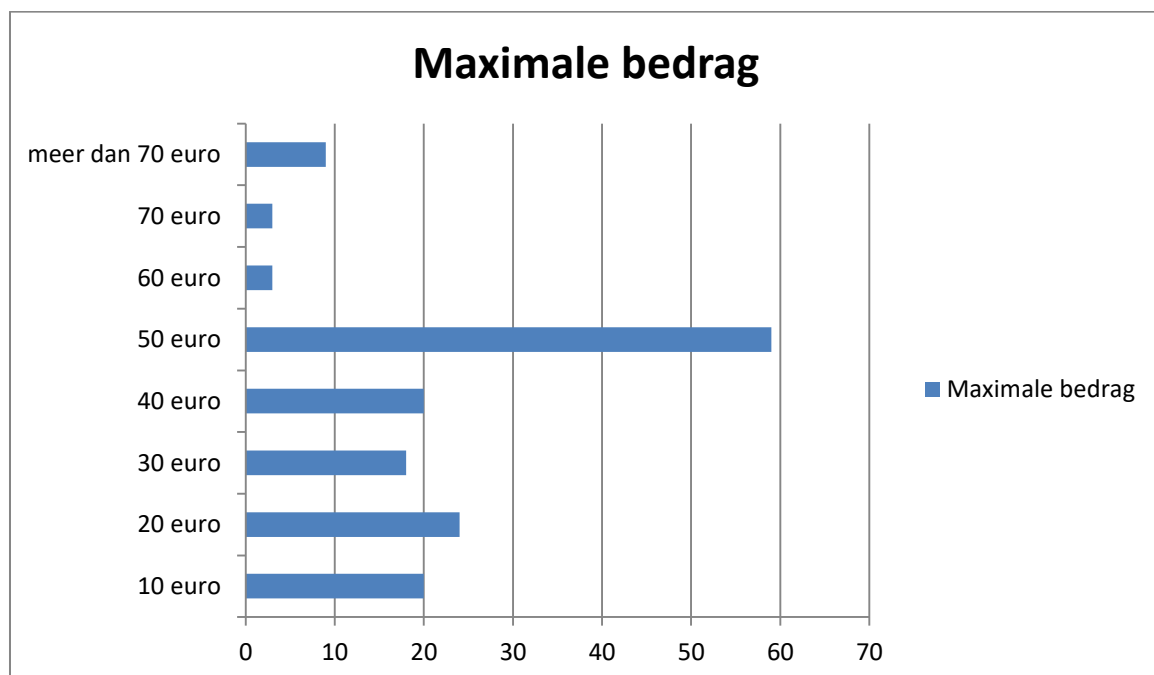
Aan welke eisen moet een nieuw I&R systeem voldoen?

Van alle respondenten heeft 68,5% aangegeven het als een verbetering te zien als alle paspoorten voortaan door één instantie worden uitgegeven en 31,5% van de respondenten zien dit niet als een verbetering. Van de respondenten van de enquête vindt 72,4% dat er op een centrale plek geregistreerd zou moeten worden wie de eigenaren van paarden in Nederland zijn en 27,6% vindt dat dit niet geregistreerd zou moeten worden. Van de respondenten die meer dan 4 paarden hebben, is 88,9% tegen het centraal registreren omdat dit te veel werk is. Van de respondenten die beroepsmatig actief is in de paardensport, is 80% tegen het centraal registreren van eigenaren. De beroepsmatige

actieve paardensporters hadden allemaal het argument dat het onhandig is om eigenaren te registreren omdat het veel administratie met zich mee brengt en paarden vaak in een korte tijd weer van eigenaar wisselen. Het verkoopproces zal lastiger worden omdat er meer administratie bij komt kijken.

Op de vraag of er geregistreerd moet worden waar paarden gestald staan om hierop in te kunnen spelen als er een besmettelijke ziekte uitbreekt heeft 65,5% van de respondenten aangegeven hier voor te zijn en 34,5% heeft aangegeven hier tegen te zijn. De belangrijkste redenen van de tegenstanders om hier tegen te zijn is dat het veel werk is om dit te registreren en het zeer privacy gevoelige informatie is. Een eis aan het systeem waarmee dit geregistreerd zou worden is dan ook dat het systeem goed beveiligd moet zijn om de privacy te kunnen waarborgen.

Van alle respondenten zou 86,2% een rechtsgeldig eigendomsbewijs bij een paard willen zien, slechts 13,8% vindt dit niet nodig. De respondenten waarvan niet alle paarden een paspoort hebben, zouden wel allemaal een rechtsgeldig eigendomsbewijs willen. Wanneer een eigendomsbewijs gerealiseerd zou worden, zouden hier wel kosten aan verbonden zijn om het uitgeven hiervan rendabel te houden. Het grootste deel van de respondenten wil hier maximaal 50 euro voor betalen. Verder was er verdeeldheid over het maximaal te betalen bedrag. De uitkomst hiervan is te zien in grafiek 2.

Figuur 2: Maximaal te betalen bedrag

Naast de wensen die de doelgroep heeft moet er ook rekening gehouden worden met de eisen die er vanuit de Europese Unie aan de I&R regelgeving gesteld zijn. De regelgeving omtrent de I&R staat beschreven in een Uitvoeringsverordening van de Europese Unie. Paardachtigen moeten een paspoort hebben waar het dier in geïdentificeerd is, door middel van een chipnummer, levensnummer en een ingetekende en uitgeschreven schets van het dier. De geboortedatum, fokker, geboorteplaats en kleur van het dier moeten ook beschreven staan. De afstamming van het dier kan geregistreerd worden, mits dit bekend is. In het paspoort kunnen de entingen van het dier geregistreerd worden. Daarnaast wordt er bij pony's ook de stokmaat geregistreerd. In het paspoort zit een medische bijlage, waar medicijnen op geregistreerd kunnen worden. Wanneer de identiteit en de gezondheid van het dier gecontroleerd wordt, bijvoorbeeld bij een wedstrijd, dit kan ook in het paspoort geregistreerd worden (Publicatieblad van de Europese Unie).

Hoofdstuk 4 Discussie

Het I&R systeem van de Hippische Sector is jaren lang ontwikkeld, maar nog steeds is er geen waterdicht systeem. Met name de locaties waar de dieren zich bevinden en de eigenaren worden onvoldoende of niet geregistreerd. Het doel van dit onderzoek was dan ook om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden om een nieuw, waterdicht I&R systeem voor paarden te ontwikkelen.

Voor dit onderzoek is een vragenlijst gebruikt, om inzicht te krijgen in de mening van de doelgroep over het een nieuw I&R systeem. Deze vragenlijst is verspreid onder de doelgroep, via verschillende online kanalen waar de doelgroep actief op is. Verschillende soorten paardenhouders hebben de enquête beantwoord. Zowel beroepsmatige als hobbymatige paardensporters, van verschillende leeftijden, uit alle delen van Nederland, actief in verschillende disciplines en met wisselende aantallen paarden, hebben de enquête beantwoord. Op basis hiervan kan gesteld worden dat deze respondenten representatief zijn voor de doelgroep en de resultaten van dit onderzoek valide zijn. Als dit onderzoek herhaald zou worden, zouden de resultaten hetzelfde zijn. Het verkrijgen van voldoende respondenten op het kwantitatieve onderzoek was moeilijker dan gepland. Na het verspreiden van de enquête op de vooraf gestelde platforms waren er na enkele dagen slechts 40 respondenten. Dit zou geen betrouwbaar inzicht vormen in de wensen van de doelgroep. Daarom is de enquête na 3 dagen nogmaals op de verschillende platforms geplaatst, na deze 'herinnering' ging het aantal respondenten wel snel omhoog. Het vooraf gestelde gewenste aantal respondenten voor de enquête is ruim gehaald. Het doel was 100 respondenten en de enquête heeft 156 respondenten gehaald.

De invulling van het kwalitatieve onderzoek was moeilijker dan verwacht. De betrokken instanties die benaderd zijn (RVO en NVWA) waren slecht bereikbaar voor informatie. Hierdoor kon er in dit onderzoek niet meegenomen hoe de betrokken instanties over de mogelijke veranderingen denken en in welke wijze dit realiseerbaar zou zijn. Ook was het lastig om een dierenarts te vinden die de tijd wilde nemen voor een interview. De diepte interviews waren het grootste struikelblok tijdens de onderzoeksfase. Wanneer er enkel gebruik gemaakt zou zijn van kwalitatief onderzoek zou er ook niet voldoende resultaat behaald zijn. Omdat er naast het kwalitatieve onderzoek ook kwantitatief onderzoek is gedaan, is er wel voldoende resultaat behaald. De resultaten in dit onderzoek zullen dus ook geheel gebaseerd zijn op de wensen vanuit de paardenhouders en niet op de mogelijkheden vanuit de betrokken instanties.

Onder de respondenten van de enquête was er verdeeldheid tussen voor- en tegenstanders van de nieuwe registratiesystemen, maar over het algemeen waren de argumenten wel gelijk. Van alle respondenten vindt maar liefst 72,4% dat eigenaren van paarden geregistreerd moeten worden. Van de respondenten gaf 86,2% aan graag een rechtsgeldig eigendomsbewijs bij paarden te willen zien. Via de enquête moest er inzicht gekregen worden in de wensen van de doelgroep voor een nieuw I&R systeem en de meningen hierover. Daarom is er gevraagd welke voordelen en nadelen de respondenten zien van een nieuw I&R systeem. De meest genoemde voordelen zijn een beter inzicht in de paarden in Nederland, meer controle bij uitbraak van een ziekte en meer duidelijkheid bij diefstal. De meest genoemde nadelen zijn de administratieve werkzaamheden die erbij komen kijken, de kosten en de privacy gevoeligheid van de informatie.

Tijdens dit onderzoek is gefocust op de wensen van de doelgroep en hoe een nieuw I&R systeem eruit zou kunnen zien als er gekeken wordt naar andere registratiesystemen. Vervolgens is er een advies opgesteld over hoe dit nieuwe registratiesysteem eruit zou kunnen zien. Er is hierbij niet gekeken naar welke instanties dit zouden kunnen gaan realiseren.

Hoofdstuk 5 Conclusies en aanbevelingen

Het I&R systeem van de Hippische Sector is jaren lang ontwikkeld, maar nog steeds is er geen waterdicht systeem. De locatie waar paarden zich bevinden worden niet geregistreerd en omdat het registreren van een eigenaar in een paspoort geen rechtsgeldig eigendomsbewijs is, gebeurt dit niet altijd. Hierdoor is er te weinig inzicht in waar de paarden in Nederland zich bevinden en wie de eigenaren zijn. Het doel van dit onderzoek was dan ook om inzicht te verkrijgen in de mogelijkheden om een nieuw, waterdicht I&R systeem voor paarden te ontwikkelen.

§ 5.1 Onderzoeksvragen

- Hoe is de I&R in andere landen van de Europese Unie geregeld?

De regelgeving voor paspoorten is in de gehele Europese Unie gelijk. In Frankrijk wordt bij elk paard naast het paspoort een eigendomsbewijs afgegeven, dat bij verkoop overgeschreven moet worden op de nieuwe eigenaar. Om in België een paard correct te registreren moet er in een centrale database geregistreerd staan wie de houder van het paard is.

In Frankrijk worden de houders niet geregistreerd, maar de eigenaren wel. Elk paard heeft een kaart waarop de eigenaar geregistreerd kan worden, bij verkoop kan het paard overgeschreven worden op de nieuwe eigenaar als de huidige eigenaar en de nieuwe eigenaren samen de benodigde formulieren ingevuld opsturen naar de uitgevende instantie.

In België wordt van elk paard in een centrale database geregistreerd wie de houder is. Een soortgelijk systeem ontwikkelen voor in Nederland zou het beste inzicht geven in waar de paarden in Nederland staan. Als er maatregelen getroffen moeten worden als er een besmettelijke ziekte uitbreekt, kan er het best op ingespeeld worden wanneer er van alle paarden geregistreerd wordt wie de houder is.

- Wat is uit bestaande I&R systemen van andere diersoorten te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?

In Nederland is er voor onder andere runderen, schapen en geiten een strenge regelgeving. Het registreren van de locaties van alle paarden is vaak niet haalbaar, omdat paarden zeer regelmatig van locatie veranderen. Het registreren van de houders zou wel haalbaar moeten zijn. Daarnaast is een registratieverplichting zoals bij honden een nuttige aanvulling, wanneer er boetes gegeven kunnen worden als de registratie niet actueel is zal deze beter bijgehouden worden door de eigenaren.

- Wat is van bestaande registratiesystemen uit andere sectoren te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?

De registratie van voertuigen middels kentekenbewijzen, is een goede vorm van registratie waarbij de administratieve handelingen beperkt zijn. Dit systeem biedt veel duidelijkheid bij diefstal, het kentekenbewijs laat zien wie de eigenaar is. De kosten kunnen beperkt blijven, aangezien het overschrijven van een voertuig slechts €10,10 kost. Door een soortgelijk systeem als het kentekenbewijs te ontwikkelen voor de hippische sector kan de registratie aanzienlijk verbeterd worden.

- **Welke voordelen kan een nieuw registratiesysteem paardeneigenaren brengen?**

Door een nieuw registratiesysteem te realiseren kan er meer inzicht komen in waar de paarden in Nederland zijn en in wiens eigendom de paarden zijn. Daarnaast kan er meer duidelijkheid gecreëerd worden wie de eigenaar is in geval van diefstal. Wanneer er een besmettelijke ziekte uitbreekt, zal hier beter op ingespeeld kunnen worden met passende maatregelen. Wanneer er een ziekte uitbreekt en de paarden in de omliggende omgeving moeten in quarantaine, is er beter zicht op welke paarden daar kunnen zijn. Daarnaast kan er wanneer de eigenaren van de paarden geregistreerd staan, makkelijker contact opgenomen worden met de eigenaren.

- **Welke nadelen kunnen paardeneigenaren ondervinden van een nieuw registratiesysteem?**

Het grootste nadeel dat een nieuw I&R systeem kan brengen zijn de administratieve werkzaamheden. Daarnaast zien sommige mensen het als een inbreuk op hun privacy als er constant geregistreerd moet worden waar een paard is. Ook worden de kosten die hieraan verbonden zijn als een nadeel gezien.

- **Aan welke eisen moet een nieuw I&R systeem voldoen?**

De bijkomende administratieve werkzaamheden voor een nieuw I&R systeem, moeten beperkt blijven om het ook voor grote paardenhouderijen haalbaar te maken. Daarnaast is de kans groter dat de registratie ook daadwerkelijk goed gebeurt als er weinig tijd voor nodig is. De eisen die vanuit de Europese Verordening aan de paspoorten gesteld zijn, moeten nog steeds gevolgd worden en daarom zal het paspoort in zekere mate blijven. Deze zal wel aangevuld worden.

§ 5.2 Conclusie

- **Op welke manier zou een sluitend I&R systeem voor de hippische sector gerealiseerd kunnen worden?**

Het paardenpaspoort in de huidige vorm zal bij het paard moeten blijven, vanwege de Europese regelgeving die hieraan verbonden is. Uit het onderzoek kwam naar voren dat paardenhouders een vernieuwing/verandering van het huidige I&R systeem willen zien. Over de aanpak hiervan zijn wel verschillende meningen. Met name de paardenhouders die meerdere paarden hebben en/of een groot verloop van het aantal paarden op stal hebben, zien de nadelen aan het verbeteren van de registratie.

Een veel genoemd argument om niet te registreren waar paarden gestald staan en wie de eigenaar is, is dat het (te) veel administratieve werkzaamheden zal brengen. Van de respondenten van de enquête vindt 65,5% dat er van elk paard geregistreerd moet worden waar deze gestald is. Op de vraag welke voordelen paardenhouders kunnen ondervinden van het registreren van de eigenaar en de locatie van een paard kwam ook regelmatig het antwoord naar voren dat er door het registreren van de locaties betere maatregelen genomen kunnen worden als er een besmettelijke ziekte uitbreekt. Het meeste genoemde nadeel hieraan is er administratieve werkzaamheden bij zullen komen, met name voor stallen met veel paarden zal dit veel werk zijn omdat paarden regelmatig van locatie wisselen.

Het registreren van elke locatie waar een paard komt, zal vaak niet haalbaar zijn omdat veel paarden vaak op pad gaan naar les, de dierenarts, de hoefsmid of naar het bos etc. Wel zou er gekozen kunnen worden om de vaste verblijfplaats van een dier te registreren. Wanneer bijvoorbeeld de stal van het paard geregistreerd komt te staan, dan is er inzicht waar het

paard ongeveer is. Of het dier dan een buitenrit maakt of in het weiland staat maakt dan niet uit, in welke omgeving het dier staat is dan bekend. Er is bekend waar het dier is, dus wanneer er een ziekte uitbreekt weet men of de vaste stal van het dier in het besmette gebied is en wie de houder is dus met wie er contact opgenomen kan worden over het dier.

De paardenhouders met één of enkele paard(en) stonden vaak wel positief tegenover het registreren van eigenaren en locaties. Zowel de paardenhouders met enkele paarden als met grotere aantallen paarden stonden positief tegenover het idee om een eigendomsbewijs te realiseren voor paarden. Het paardenpaspoort in de huidige vorm kan aangevuld worden met een eigendomsbewijs. Hierdoor zullen paarden beter geregistreerd kunnen worden en zal er meer duidelijkheid zijn bij bijvoorbeeld diefstal van een paard.

Een nieuw I&R systeem zou gerealiseerd kunnen worden door voortaan een rechtsgeldig eigendomsbewijs te ontwikkelen. Daarnaast kan er in een centrale database geregistreerd worden wie de houder van het dier is. De belangrijkste voordelen die paardenhouders zagen van een nieuw I&R systeem zijn meer duidelijkheid bij diefstal en betere maatregelen kunnen treffen als er een besmettelijke ziekte uitbreekt, deze voordelen kunnen zo allebei gerealiseerd worden. Op deze manier is er meer inzicht en controle op de paarden in Nederland en kan fraude/diefstal

§5.3 Aanbevelingen

Op basis van dit onderzoek adviseer ik om het I&R systeem in de Hippische Sector op de volgende manier te veranderen. Het registreren van eigenaren wordt door het grootste deel van de paardenhouders als een waardevolle aanvulling op het huidige I&R systeem gezien. Dit zou gerealiseerd kunnen worden door een soortgelijk systeem als het kentekenbewijs bij voertuigen te realiseren voor de hippische sector. Dit kan gerealiseerd worden door het huidige paspoort aan te vullen met een deel wat als eigendomsbewijs geldt, dit hoeft niet afgegeven te worden aan de houder van het dier maar kan bij de eigenaar blijven. Om de houders van een paard te registreren, kan er een zelfde systeem als in België gerealiseerd worden. Omdat met dit systeem alleen de houder geregistreerd hoeft te worden en niet de exacte locatie, hoeven paardenhouders niet constant elke wedstrijd, buitenrit etc. door te geven. Het eigendomsbewijs en de het registreren van de houder zouden aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Wanneer iemand het een eigendomsbewijs aanvraagt zou er direct aangegeven kunnen worden wie de houder is, als eigenaar kan je de houder later ook digitaal aanpassen. Dit beperkt de administratieve maatregelen en biedt het meeste inzicht in waar de paarden in Nederland zijn en bij wie.

Bibliografie

- Belgisch stamboek van het Friese paard. (sd). *Identificatie van je paard*. Opgeroepen op 05 26, 2018, van <http://www.bsfp-sbcf.be/identificatie-van-je-paard.html>
- Belgische confederatie van het paard. (sd). *Procedure*. Opgeroepen op 05 26, 2018, van <http://www.cbc-bcp.be/identificatie/procedure/>
- Ehorses. (2016). *Papiere vom pferd*. Opgehaald van <https://magazin.ehorses.de/papiere-vom-pferd/>
- Federale overheidsdienst Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en leefmilieu. (sd). *Identificatie van paardachtigen*. Opgehaald van <https://www.health.belgium.be/nl/dieren-en-planten/dieren/houden-en-verkeer-van-dieren/identificatie-en-registratie-van-dieren-2>
- HAS Hogeschool. (2017). *Hippische Monitor*.
- HorsesNL. (sd). *Bleker eist sluitend I&R systeem*. Opgehaald van <http://www.horses.nl/algemeen/bleker-eist-sluitend-ir-systeem/>
- HorsesNL. (sd). *Moeten paspoorten door een centrale instantie worden uitgegeven*. Opgeroepen op 04 02, 2018, van <http://www.horses.nl/infos/moeten-paspoorten-door-een-centrale-instantie-worden-uitgegeven/>
- IFCE. (sd). *Carte d'immatriculation & Propriété*. Opgeroepen op 05 22, 2018, van <http://www.haras-nationaux.fr/information/accueil-equipaedia/identification/les-moyens-didentification/differents-documents-didentification.html#c17262>
- KNHS. (sd). *Paardenpaspoort op wedstrijd*. Opgehaald van <https://www.knhs.nl/topsport/meedoen-aan-wedstrijden/startdocumenten/paardenpaspoort/controle-paardenpaspoort-op-wedstrijd/>
- KNMvD. (sd). *Europees dierenpaspoort voor je huisdier*. Opgeroepen op 05 27, 2018, van <https://www.dierenarts.nl/europees-dierenpaspoort-voor-je-huisdier/>
- L. Bruinsma, V. D. (2010, Februari). *Security of Horse Animal Identification & Registration in The Netherlands*. Opgeroepen op 04 11, 2018, van Universiteit van Amsterdam: <http://www.delaat.net/rp/2009-2010/p15/report.pdf>
- LICG. (sd). *Verplicht chippen en registreren voor honden*. Opgeroepen op 05 23, 2018, van <https://www.licg.nl/chippen-en-registreren/#verplicht-chippen-en-registreren-voor-honden>
- NRPS. (sd). *Overschrijven paspoort*. Opgehaald van <https://www.nrps.nl/OverNRPS/Diensten/Overschrijvenpaspoort.aspx>
- NVWA. (sd). *Identificatie en registratie*. Opgehaald van <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/identificatie-en-registratie-i-r>
- Publicatieblad van de Europese Unie. (sd). Opgehaald van <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R0262&from=NL>
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. (sd). *Waarom een paardenpaspoort?* Opgehaald van <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/dieren-houden/identificatie-en-registratie-dieren/paarden/waarom-een-paspoort>
- Rijksdienst voor Ondernemers. (sd). *Erkenning fokkerijorganisaties*. Opgeroepen op 04 04, 2018, van <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/dieren/huisdieren-houden-en-fokken/erkenning-fokkerijorganisaties>
- Rijksdienst voor Wegverkeer. (sd). *Het kentekenbewijs*. Opgehaald van <https://www.rdw.nl/particulier/voertuigen/auto/het-kentekenbewijs/over-het-kentekenbewijsdocument>
- RVO. (sd). *Dierlocatie UBN registreren*. Opgehaald van <https://mijn.rvo.nl/dierlocatie-ubn-registreren>
- Schelstraete Advocaten. (sd). *Hoe is het eigendom van een paard aantoonbaar*. Opgehaald van <http://www.horses.nl/artikelen/hoe-is-het-eigendom-van-een-paard-aantoonbaar/>
- Sectorraad Paarden. (sd). *Equine Infectieuze Anemie geval ook in Nederland*. Opgehaald van <http://www.sectorraadpaarden.nl/2017/07/04/equine-infectieuze-anemie-geval-ook-in-nederland/>
- Soet, D. M. (sd). *Equine Infectieuze Anemie*. *Tijdschrift voor Diergeneeskunde*.

Bijlage I Enquête vragen

1. Wat is uw geslacht?
2. Wat is uw leeftijd?
3. In welke provincie bent u woonachtig?
4. In welke discipline bent u het meest actief?
5. Bent u beroepsmatig of hobbymatig actief in de paardensector?
6. Hoeveel paarden heeft u of de stal waar u werkt?
7. Hebben al uw paarden een paspoort?
8. Vindt u dat een eigendomsbewijs verplicht moet zijn bij een paard? Waarom wel of niet?
9. Denkt u dat een rechtsgeldig eigendomsbewijs een meerwaarde biedt aan de hippische sector?
10. Wat voor bedrag zou u maximaal willen betalen om een eigendomsbewijs bij een paard te kunnen hebben?
11. Hoe zou u het vinden als paspoorten voortaan uitgegeven worden door een centrale instantie?
12. Vindt u dat er voor elk paard geregistreerd zou moeten zijn waar deze gestald is, zodat er bij het uitbreken van een besmettelijke ziekte op ingespeeld kan worden?
13. Vindt u dat er op een centrale plek alle eigenaren van paarden in Nederland geregistreerd zouden moeten zijn?
14. Bij o.a. runderen wordt de verblijfplaats van het dier geregistreerd bij RVO. De locatie waar het dier verblijft krijgt een UBN (Uniek Bedrijfsnummer) waar dit mee geregistreerd wordt. Zou u een soortgelijk systeem een toevoeging vinden voor de Hippische Sector? Waarom wel of niet?
15. Bij voertuigen krijgt men een kentekenbewijs, waar de eigenaar op geregistreerd staat. Bij een kentekenbewijs hoort een tenaamstellingscode, zonder deze code kan een voertuig niet op een andere eigenaar overgeschreven worden. Zou u een vergelijkbaar systeem een meerwaarde vinden voor de Hippische Sector? Waarom wel of niet?
16. Wat vindt u voordelen van het registreren van de eigenaar en locatie van elk paard?
17. Wat vindt u nadelen van het registreren van de eigenaar en locatie van elk paard?

Bijlage II Vragen interview

1. Voor welk bedrijf bent u werkzaam?
2. Wat is uw functie?
3. Wat zijn de voornaamste activiteiten van het bedrijf?
4. Indien van toepassing: Hoeveel paarden heeft u of het bedrijf waar u werkt?
5. Indien van toepassing: Hebben al deze paarden en paspoort en zijn al deze paspoorten bij de paarden aanwezig?
6. Indien van toepassing: Zijn al deze paarden op naam overgeschreven?
7. Vindt u dat het huidige I&R systeem voor paarden in Nederland goed werkt?
8. Wat vindt u verbeter punten aan het I&R systeem voor paarden in Nederland?
9. Denkt u dat een rechtsgeldig eigendomsbewijs een meerwaarde biedt aan de hippische sector?
10. Wat voor bedrag zou u maximaal willen betalen om een eigendomsbewijs bij een paard te kunnen hebben?
11. Vindt u dat de eigenaren van paarden geregistreerd moeten staan?
12. Vindt u dat er voor elk paard geregistreerd zou moeten zijn waar deze gestald is zodat er actief opgetreden kan worden als er een besmettelijke ziekte uitbreekt?
13. Hoe zou u het vinden als paspoorten voortaan worden uitgegeven door een centrale instantie?
14. Bij o.a. runderen wordt de verblijfplaats van het dier geregistreerd bij RVO. De locatie waar het dier verblijft krijgt een UBN (Uniek Bedrijfsnummer) waar dit mee geregistreerd wordt. Zou u een soortgelijk systeem een toevoeging vinden voor de Hippische Sector? Waarom wel of niet?
15. Bij voertuigen krijgt men een kentekenbewijs, waar de eigenaar op geregistreerd staat. Bij een kentekenbewijs hoort een tenaamstellingscode, zonder deze code kan een voertuig niet op een andere eigenaar overgeschreven worden. Zou u een vergelijkbaar systeem een meerwaarde vinden voor de Hippische Sector? Waarom wel of niet?
16. Wat voor invloed zou het op uw bedrijf hebben als het eigendom en de locatie van elk paard geregistreerd moet worden?
17. Vindt u dat het registreren van het eigendom en de locatie van paarden een nuttige aanvulling zou zijn op het huidige I&R systeem?
18. Wat vindt u voordelen van het registreren van de eigenaar en locatie van elk paard?
19. Wat vindt u nadelen van het registreren van de eigenaar en locatie van elk paard?

Bijlage III Resultaten enquête

1. Wat is uw geslacht?

Tabel 1 Geslacht respondenten

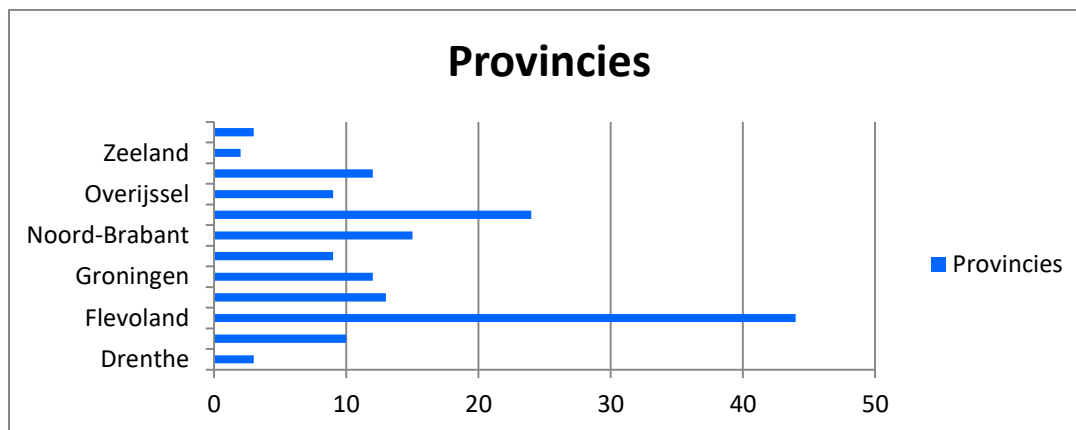
Geslacht	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Mannelijk	150	96,2%
Vrouwelijk	6	3,8%

2. Wat is uw leeftijd?

Tabel 2 Leeftijd respondenten

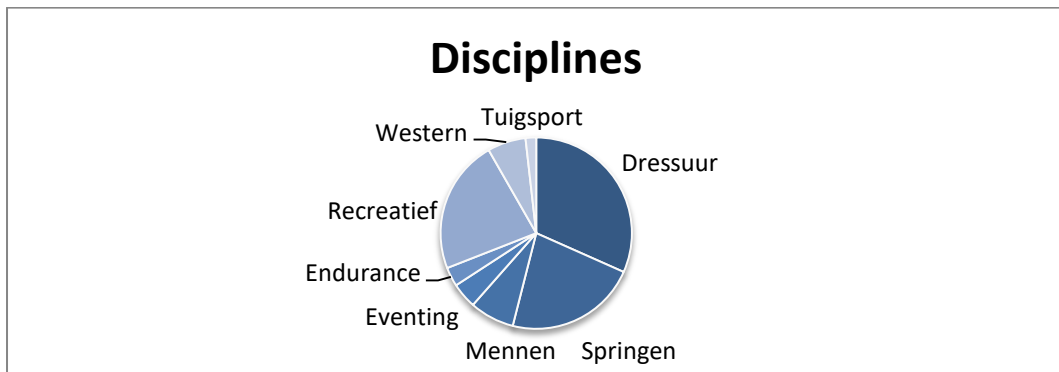
Leeftijd	Aantal respondenten	Percentage respondenten
< 18	12	7,7%
18 – 25	115	73,7%
26 – 35	17	10,9%
36 – 45	6	3,8%
46 – 55	6	3,8%

3. In welke provincie bent u woonachtig?

Figuur 3 Provincies respondenten

4. In welke discipline bent u het meest actief?

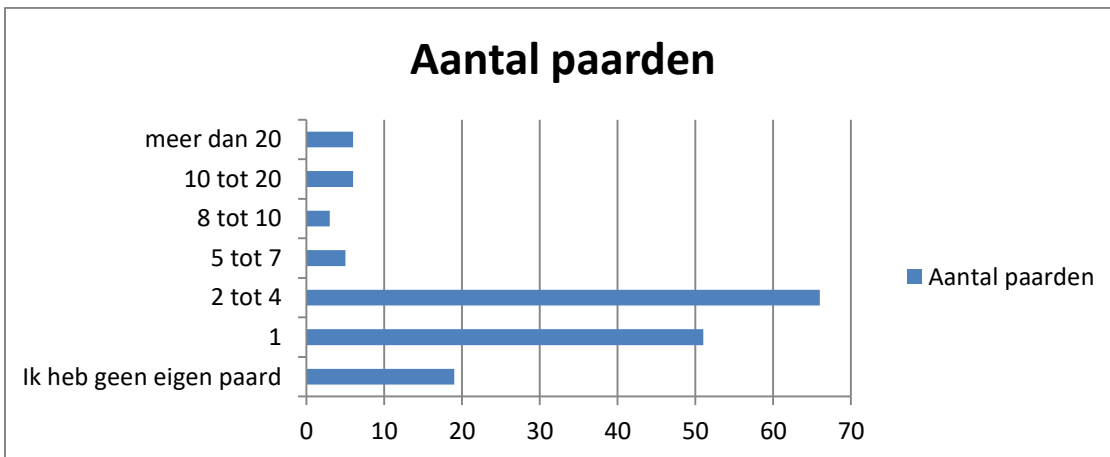
Figuur 4 Disciplines respondententen

5. Bent u beroepsmatig of hobbymatig actief in de paardensector?

Tabel 3 Type activiteit respondententen

Type activiteit	Aantal respondententen	Percentage respondententen
Beroepsmatig	15	9,6%
Hobbymatig	141	90,4%

6. Hoeveel paarden heeft u of de stal waar u werkt?

Figuur 5 Aantal paarden respondententen

7. Hebben al uw paarden een paspoort?

Tabel 4 Paspoorten paarden respondententen

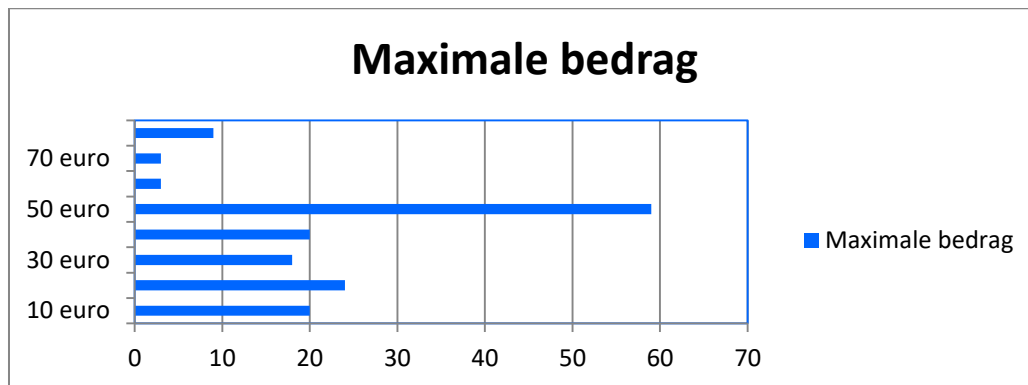
Paspoort	Aantal respondententen	Percentage respondententen
Ja	145	93%
Nee	11	7%

8. Denkt u dat een rechtsgeldig eigendomsbewijs een meerwaarde biedt aan de hippische sector?

Tabel 5 Meerwaarde eigendomsbewijs

Eigendomsbewijs	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Ja	134	86,2%
Nee	22	13,8%

9. Wat voor bedrag zou u maximaal willen betalen om een eigendomsbewijs bij een paard te kunnen hebben?

Figuur 6 Maximale kosten

10. Hoe zou u het vinden als paspoorten voortaan uitgegeven worden door een centrale instantie?

Paspoorten centraal	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Dit is een verbetering	107	68,45%
Dit is geen verbetering	49	31,55%

11. Vindt u dat er voor elk paard geregistreerd zou moeten zijn waar deze gestald is, zodat er bij het uitbreken van een besmettelijke ziekte op ingespeeld kan worden?

Tabel 6 Registratie stalling

Stal registreren	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Wel registreren	102	65,5%
Niet registreren	54	34,5%

12. Vindt u dat er op een centrale plek alle eigenaren van paarden in Nederland geregistreerd zouden moeten zijn?

Tabel 7 Eigenaren registreren

Eigenaren registreren	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Wel registreren	113	72,4%
Niet registreren	43	27,6%

13. Bij o.a. runderen wordt de verblijfplaats van het dier geregistreerd bij RVO. De locatie waar het dier verblijft krijgt een UBN (Uniek Bedrijfsnummer) waar dit mee geregistreerd wordt. Zou u een soortgelijk systeem een toevoeging vinden voor de Hippische Sector? Waarom wel of niet?

Tabel 8 Systeem zoals bij runderen

Systeem zoals UBN	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Voor	93	59,6%
Argumenten	36 respondenten: meer controle bij het uitbreken van ziektes 33 respondenten: meer duidelijkheid en zicht op waar paarden zijn 20 respondenten: meer duidelijkheid bij diefstal en fraude 4 respondenten: overige redenen	
Tegen	63	40,4%
Argumenten	42 respondenten: paarden wisselen te vaak van locatie 15 respondenten: onnodige kosten 6 respondenten: vinden het onnodig	

14. Bij voertuigen krijgt men een kentekenbewijs, waar de eigenaar op geregistreerd staat. Bij een kentekenbewijs hoort een tenaamstellingscode, zonder deze code kan een voertuig niet op een andere eigenaar overgeschreven worden. Zou u een vergelijkbaar systeem een meerwaarde vinden voor de Hippische Sector? Waarom wel of niet?

Tabel 9 Systeem als kentekenbewijs

Vergelijkbaar systeem	Aantal respondenten	Percentage respondenten
Voor	129	82,7%
Argumenten	120 respondenten: meer duidelijkheid wie de eigenaar is in geval van diefstal 5 respondenten: meer inzicht zonder dat er constant locaties geregistreerd hoeven te worden 4 respondenten: voorstander mits het eenvoudig te registreren is	
Tegen	27	17,3%
Argumenten	18 respondenten: dit maakt de verkoop ingewikkelder 9 respondenten: een paard zwart kopen kan dan niet langer	

15. Wat vindt u voordelen van het registreren van de eigenaar en locatie van elk paard?

Tabel 10 Voordelen registreren

Aantal	Reden
90	Duidelijkheid bij diefstal/verdwijnen paard
43	Beter kunnen optreden als er een besmettelijke ziekte uitbreekt
14	Meer inzicht waar paarden zijn
6	Zien geen voordelen
3	Overige redenen

16. Wat vindt u nadelen van het registreren van de eigenaar en locatie van elk paard?

Tabel 11 Nadelen registreren

Aantal	Reden
81	Locaties registreren is te veel werk omdat paarden vaak van locatie wisselen
45	Informatie is te privacy gevoelig
20	Zien geen nadelen
6	Overige redenen
4	Te duur

Bijlage IV Diepte interview

Dit diepte interview is afgenomen met de bedrijfsleider van Stoeterij Black Horses in Sliedrecht. Stoeterij Black Horses fokt dressuur-, spring- en tuigpaarden. De paarden worden uitgebracht in de sport, gebruikt voor de fokkerij en verkocht.

Wat is uit bestaande I&R systemen van andere diersoorten te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?

Het I&R systeem dat bij runderen gebruikt wordt, met UBN nummers, is voor een stal waar veel paarden constant van locatie wisselen niet geschikt. Doordat paarden constant van locaties wisselen, zouden het veel tijd kosten om dit allemaal goed te kunnen registreren. Daarnaast zou één bedrijf eigenlijk meerdere UBN nummers moeten hebben, Black Horses heeft verschillende weilanden in omliggende dorpen en deze zouden dan eigenlijk allemaal een eigen nummer moeten krijgen.

Wat is van bestaande registratiesystemen uit andere sectoren te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?

Een systeem voor paarden zoals bij het kentekenbewijs zouden wel een goede aanvulling zijn op het huidige I&R beleid. Doordat er dan een echt eigendomsbewijs is, biedt dit meer zekerheid voor de eigenaar van een paard als een paard ergens in training wordt gezet en het paspoort achtergelaten moet worden.

Welke voordelen kan een nieuw registratiesysteem paardeneigenaren brengen?

Bij Black Horses worden de paspoorten van alle paarden op naam overgeschreven. Verschillende paarden van Black Horses staan in training bij andere ruiters, het paspoort moet dan afgegeven worden aan de stal waar het paard voortaan staat omdat het paspoort bij het paard moet blijven. Black Horses heeft dan geen documenten meer van het paard. Als er een geschil zou komen met de ruiter waar het paard in training staat, over het eigendom of iets anders, heeft Black Horses geen documenten van het dier. Wanneer er nog een eigendomsbewijs zou zijn, zou dit meer zekerheid bieden voor Black Horses als er een geschil is.

Welke nadelen kunnen paardeneigenaren ondervinden van een nieuw registratiesysteem?

Een van de nadelen die genoemd werd door stoeterij Black Horses, is dat in de paardenwereld paarden met enige regelmaat met zwart geld verkocht worden. Wanneer er meer controle komt op de eigenaren en dus ook de verkoop van paarden, zal er mogelijk meer controle komen op de betalingen waardoor met zwart geld betalen niet meer kan. Hierdoor zou een nieuw I&R systeem weerstand kunnen krijgen vanuit de sector, met name van diegene die (regelmatig) met zwart geld betalen. Daarnaast zal het in sommige gevallen duurder worden om een paard te kopen, als er niet meer zwart betaald kan worden.

Het registreren van de eigenaar zou zeker een vooruitgang zijn, ook met het oog op de bestrijding van besmettelijke ziektes. Het registeren van de locatie van elk dier zou te veel administratie opleveren. Black Horses heeft ruim 400 paarden, waarvan een groot deel regelmatig van locatie verandert. Veel fokmerries gaan regelmatig naar verschillende weilanden in de omgeving en wisselen daarbij vaak ook tussen verschillende plaatsen. Om van al deze paarden constant goed te kunnen registreren waar deze zich bevinden, zal hier dagelijks tijd in gestoken moeten worden. Dit zou dan jaarlijks erg veel tijd kosten.

Aan welke eisen moet een nieuw I&R systeem voldoen?

Eigenaren zouden beter geregistreerd moeten worden. Een eigendomsbewijs zou daarom ook een waardevolle toevoeging zijn aan de hippische sector. Belangrijk is wel dat een nieuw systeem niet te veel tijd gaat kosten qua administratie, omdat het ook voor bedrijven waar veel paarden zijn haalbaar moet blijven om te blijven registreren.

Bijlage V Diepte interview

Dit interview is afgenomen met een dierenarts, die zelfstandig is in Flevoland en omgeving. De dierenarts is ruim 15 jaar werkzaam als dierenarts en gespecialiseerd in paarden.

Wat is uit bestaande I&R systemen van andere diersoorten te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?

Het systeem zoals bij runderen met de UBN nummers zou een goede toevoeging zijn, maar voor veel paardenhouders niet haalbaar. Daar komt heel veel administratie bij kijken want paarden wisselen daarvoor te vaak van locatie. Het principe van het systeem is wel goed, dierenhouders kunnen online direct wijzigingen doorgeven.

Wat is van bestaande registratiesystemen uit andere sectoren te gebruiken voor een nieuw systeem voor de Hippische sector?

Een systeem zoals het kentekenbewijs zou wel een oplossing kunnen bieden. Idealiter zou er dan direct geregistreerd worden wie de houder is van het dier, zodat in ieder geval de vaste verblijfplaats van het dier geregistreerd staat. Dit systeem biedt eigenaren een stukje meer zekerheid, met name bij diefstal. Met dit systeem kan een paard niet verkocht worden zonder toestemming van de eigenaar, want die heeft dan het eigendomsbewijs en dat kan zonder zijn toestemming niet overgeschreven worden op de nieuwe eigenaar.

Welke voordelen kan een nieuw registratiesysteem paardeneigenaren brengen?

Een nieuw registratiesysteem kan meer zekerheid bieden. Wanneer de eigenaar beter geregistreerd wordt zal dat voor veel paardenhouders die hun paard in pension hebben staan prettiger zijn, die moeten immers hun paspoort afgeven aan de stalhouder en geven daarmee het belangrijkste document uit handen. Ook bij diefstal of fraude zou er meer duidelijkheid kunnen zijn over de eigenaar van het dier.

Afhankelijk van welk systeem er gekozen wordt, zou het ook de gezondheid van de paarden ten goede kunnen komen. Begin mei 2018 is er een zeer besmettelijke en gevaarlijke paardenziekte (Rhinopneumonie) uitgebroken op de dierenkliniek in Wolvega. De gehele kliniek moest afgesloten worden, paarden mochten niet meer komen en gaan. Kort daarna is er in Overijssel ook Rhinopneumonie uitgebroken, omdat een paard op de kliniek in Wolvega geweest was en daar besmet geraakt is voordat de kliniek afgesloten werd. Als er van elk paard geregistreerd zou worden op welke locaties hij geweest is, zou er in dit geval gezien kunnen worden welke paarden er nog meer mogelijk besmet zijn. Dan zou zo'n ziekte makkelijker aangepakt kunnen worden.

Welke nadelen kunnen paardeneigenaren ondervinden van een nieuw registratiesysteem?

Paardenhouders zullen meer moeten registreren en daar komt meer administratie bij kijken. Het registreren van de locaties van alle paarden zou veel inzicht bieden, maar voor de meeste paardenhouders niet haalbaar zijn. De grote stallen moeten dan voor een heel groot aantal paarden registratiewerkzaamheden uitvoeren wat veel tijd zal kosten. Maar ook de particulier die regelmatig even naar les gaat of een weekendje weg met het paard, zal veel tijd kwijt zijn aan administratie. Daarnaast zal een nieuw systeem kosten met zich meebrengen, afhankelijk van hoe vaak een registratie gewijzigd moet worden zullen deze kosten nog hoog op kunnen gaan lopen.

Aan welke eisen moet een nieuw I&R systeem voldoen?

Ik zou bij een nieuw registratiesysteem vooral de registratie op het gebied van de verblijfplaatsen van dieren beter willen zien. Als het niet haalbaar is om de constante locaties van paarden te registreren, zou het in ieder geval een verbetering zijn als de vaste stalplaats van paarden wel geregistreerd wordt. Een 'eis' daarbij is wel dat de kosten beperkt blijven, wanneer het registreren in de honderden euro's gaat lopen zullen een hoop paardenhouders er niet aan mee willen werken tenzij er strenge controle op is.

Bijlage V1 Toestemmingsformulier

Toestemmingsformulier tot opname en beschikbaarstelling afstudeerwerkstukken in repository

Rechten en plichten student

De student verleent aan Aeres Hogeschool Dronten en Almere kosteloos de niet-exclusieve toestemming om zijn afstudeerwerkstuk op te nemen in de digitale kennisbank en om dit afstudeerwerkstuk beschikbaar te stellen aan gebruikers binnen en buiten Aeres Hogeschool Dronten en Almere. Hierdoor mogen gebruikers het afstudeerwerkstuk geheel of gedeeltelijk kopiëren en bewerken. Gebruikers mogen dit alleen doen en de resultaten publiceren indien dit gebeurt voor eigen studie en/of onderwijs- en onderzoeksdoeleinden en onder de vermelding van de naam van de student en de vindplaats van het afstudeerwerkstuk.

Afstudeerwerkstukken die als vertrouwelijk moeten worden beschouwd, worden niet opgenomen in de repository.

De toestemming om de afstudeerwerkstuk aan derden beschikbaar te stellen, gaat in per onderstaande datum.

De student geeft Aeres Hogeschool Dronten en Almere het recht de toegankelijkheid van het afstudeerwerkstuk te wijzigen en te beperken indien daar zwaarwegende redenen voor bestaan.

De student verklaart dat de stage-biedende organisatie dan wel de opdrachtgever van het afstudeerwerkstuk geen bezwaar heeft tegen opname en beschikbaarstelling van het afstudeerwerkstuk in de repository.

Verder verklaart de student dat toestemming is verkregen van de rechthebbende van materiaal dat de student niet zelf gemaakt heeft om dit materiaal als onderdeel van de afstudeerwerkstuk op te nemen in de digitale kennisbank en aan derden binnen en buiten Aeres Hogeschool Dronten en Almere beschikbaar te stellen.

De student geeft Aeres Hogeschool Dronten en Almere het recht het afstudeerwerkstuk op te nemen in de digitale kennisbank en ter beschikking te stellen voor een periode van minimaal zeven jaar.

Rechten en plichten Hogeschool

De door de student verleende niet-exclusieve toestemming geeft Aeres Hogeschool Dronten en Almere het recht het afstudeerwerkstuk aan gebruikers binnen en buiten Aeres Hogeschool Dronten en Almere beschikbaar te stellen.

Aeres Hogeschool Dronten en Almere mag verder het afstudeerwerkstuk voor gebruikers binnen en buiten Aeres Hogeschool Dronten en Almere vrij toegankelijk maken voor een gebruiker van de digitale kennisbank en mag deze gebruiker toestemming geven om het afstudeerwerkstuk te kopiëren en te bewerken. Gebruikers mogen dit alleen doen en de resultaten publiceren indien dit gebeurt voor eigen studie en/of onderwijs- en onderzoeksdoeleinden en onder de vermelding van de naam van de student en de vindplaats van het afstudeerwerkstuk.

Aeres Hogeschool Dronten en Almere zal ervoor zorgen dat vermeld wordt wie de schrijver is van het afstudeerwerkstuk waarbij zij tevens aangeeft dat bij gebruik van het afstudeerwerkstuk de herkomst hiervan duidelijk vermeld moet worden. Aeres Hogeschool Dronten en Almere zal duidelijk maken dat voor ieder commercieel gebruik van het afstudeerwerkstuk toestemming van de student nodig is.

Aeres Hogeschool Dronten en Almere heeft het recht de toegankelijkheid van het afstudeerwerkstuk te wijzigen en te beperken indien daar zwaarwegende redenen voor bestaan.

Rechten en plichten gebruiker

Door dit Toestemmingsformulier mag een gebruiker van de digitale kennisbank het afstudeerwerkstuk geheel of gedeeltelijk kopiëren en/of geheel of gedeeltelijk bewerken. Gebruikers mogen dit alleen doen en de resultaten publiceren indien dit gebeurt voor eigen studie en/of onderwijs- en onderzoeksdoeleinden en onder de vermelding van de naam van de student en de vindplaats van het afstudeerwerkstuk.

Toestemming:

Ik Marieke Gerrits

geef toestemming voor opname van mijn afstudeerwerkstuk in repository

geef geen toestemming voor opname in repository. In dit geval wordt alleen intern gearhiveerd voor accreditatie doeleinden

Datum 01 juni 2018

Opleiding Bedrijfskunde en Agribusiness

Major Hippische Bedrijfskunde

Meer informatie over het auteursrecht is te lezen op <https://auteursrechten.nl/>